

Reflexió multicultural sobre “La grandesa de la vida quotidiana”

Congrés internacional a Roma amb motiu del centenari de Josepmaria Escrivà

Més de 1.200 persones procedents de 57 nacions es van reunir a Roma els dies 8 a 11 de gener per participar en el congrés internacional “La grandesa de la vida quotidiana”, en ocasió del centenari del naixement del Beat Josepmaria Escrivà. Dies d'intensa reflexió i debat sobre qüestions lligades a la família, a la ciència, a l'educació i a la integració social a la llum del missatge del Beat Josepmaria. A més, durant les tres jornades del congrés s'han afrontat altres temes, com ara: desenvolupament, treball, joventut, solidaritat, opinió pública, creativitat artística i sacerdoci.

L'esdeveniment va despertar molt d'interès i simpatia als mitjans de comunicació: els 110 periodistes acreditats al congrés van informar amb profusió de detalls. El marc físic del *meeting* va ser l'antic hospital “Santo Spirito in Sassia”, un palau reconstruït al voltant del 1475 pel Papa Sixt IV, situat a 200 metres del Vaticà. Les sessions de la tarda, en canvi, van tenir lloc a la Pontifícia Universitat de la Santa Creu, al costat de la plaça Navona.

Parlant amb *Temes d'Avui*, el sociòleg i membre del comitè científic **Pierpaolo Donati** (Universitat de Bolonya), va explicar que «el congrés ha tractat d'aprofundir en el ‘nucli’ del missatge de Josepmaria Escrivà, que es resumeix en l'expressió ‘grandesa de la vida corrent’. Amb els seus ensenyaments, el Beat ens convida a trobar el sentit últim de la vida (Jesucrist), no pas en espais amagats o en àmbits de ‘fora del món’, sinó dins mateix de la quotidianitat».

A més de les 111 relacions i comunicacions principals, de caràcter acadèmic, el congrés comprenia també una reflexió sobre la relació entre fe cristiana i les diverses dimensions de la vida ordinària, articulada en 18 àrees (els *workshop*): des de la cohesió social fins a l'educació dels fills, des de les problemàtiques juvenils fins a la creativitat artística o les claus del desenvolupament. És la part que va ocupar el major nombre de “ponents”: 260 homes i dones compromesos en les respectives àrees (vegeu el quadre 1).

Prelat de l'Opus Dei: «La santedat no és per a una minoria»

El prelat de l'Opus Dei, monsenyor Javier Echevarría, va

Marc Carroggio
Periodista

Amb els seus ensenyaments, el Beat ens convida a trobar el sentit últim de la vida (Jesucrist), no pas en espais amagats o en àmbits de ‘fora del món’, sinó dins mateix de la quotidianitat.

El ministre italià de les comunicacions, **Maurizio Gasparri**, lliura al Prelat de l'Opus Dei, Mons. **Javier Echevarría**, el segell commemoratiu del Beat Josepmaria Escrivà

En el nucli del missatge d'Escrivà es troba, va dir qui és ara el seu successor, «l'audaç formulació» del «materialisme cristià» com quelcom oposat als materialismes tancats a l'esperit. Aquell «materialisme cristià» conduïa el Beat Escrivà a «valorar altament les realitats de la terra, a referir-les al seu Creador i a tractar de convertir-les en instrument d'apostolat».

Per a Escrivà, va continuar monsenyor Echevarría, la fe «és una virtut que s'ha d'exercir a diari en el compliment dels deu-

inaugurar el congrés el dia 8 de gener recordant el centre de la predicació del fundador de l'Opus Dei, segons el qual «la santedat no s'entén ja com quelcom reservat a una minoria», sinó obert «a tots els fills de Déu». En paraules del Prelat, des del 1928 (any de la fundació de l'Opus Dei) Josepmaria Escrivà va proclamar la recerca de la «plenitud de la vida cristiana» en les «circumstàncies ordinàries» on la Providència divina ha situat cadascú i, molt concretament, a través del «treball professional, que es converteix així en mitjà i instrument de santedat i apostolat».

Els 18 workshops

Al *workshop* sobre "Creativitat Artística" alguns pintors, poetes, escriptors, músics, cineastes, van testimoniar la influència del missatge del Beat Josepmaria en la seva vida i activitat artística, i van presentar com a exemple algunes de les seves creacions. El coordinador de la sessió, l'alemany **Hans Thomas**, va il·lustrar la seva experiència d'actor teatral. Des de Rússia arribava la contribució de l'escriptor **Aleksandr Zorin**, que va abraçar la fe gràcies a l'encontre amb el fundador de l'Opus Dei. A la clandestinitat, **Zorin** aconsegueix llegir *Camí*, on troba l'espiritualitat del Beat Escrivà, però també una gran veta poètica i mística.

D'altra part, el missatge del Beat ha ensenyat a la pianista italiana **Stefania Cafaro** a tenir cura de les coses petites. «Ésser capaç de descobrir la grandesa que aquestes contenen, t'obre als altres», va explicar; «et fa entendre que no ets un geni, el pri-

mer de la classe, el millor». L'esperit de Josepmaria Escrivà ha ajudat també la pintora **Paola Grossi Gondi** a comprendre el sentit de la bellesa: «amb els pinzells i els colors es pot fer un gran acte d'amor de Déu. Donar-li gràcies amb el propi art». Altres artistes del *workshop* van ser: **Arnold Shives**, pintor (Canadà); **William Park**, professor de literatura anglesa (Estats Units); **David Mejía**, poeta (Colòmbia); **Heliodoro Dols Morrel**, arquitecte (Espanya); **Irene Rothweiler**, dissenyadora (Alemanya); **Marieta Quesada**, pintora (Espanya); **Michael König**, actor (Àustria) i **Nikolaus Shapfl**, compositor (Alemanya).

La Missa, 'principal motivació' d'un broker

Joves d'Austràlia, Finlàndia, Itàlia, Costa d'Ivori, Colòmbia, Suïssa i Estats Units van participar, en canvi, al *workshop* "Esdevenir ciutadà". **Gianluca Oricchio**, coordinador del grup de treball, va definir

res ordinaris del cristià». Amb aquest fi, «el Beat Josepmaria donava gran importància a l'obligació que tenen els cristians de ser presents –cadascú segons les seves conviccions– als llocs on sembla que la convivència es condensi i es constitueixi en focus d'opinió públic» i, així, contribuir a defensar «les grans causes de la humanitat». Tanmateix, el missatge d'Escrivà defensa el «caràcter positiu del pluralisme en una societat lliure». Aquest pluralisme considera «essencial» la llibertat, fins al punt que, segons el Prelat, només entenent el concepte de llibertat cristiana «és possible comprendre a fons el programa central del Beat Josepmaria: viure santament la vida ordinària».

Giorgio Rumi,
Professor d'Història
Moderna a la
Universitat de Milà

En la primera sessió plenària van intervenir també **Giorgio Rumi**, professor d'Història Moderna a la Universitat de Milà (Itàlia), i **María José Cantista**, professora de Filosofia a la Universitat de Porto (Portugal). A la sala es trobaven presents diverses personalitats de tot l'arc polític i cultural italià, com ara el ministre de Política Comunitària, **Rocco Buttiglione**, el diputat de l'Olivera, **Francesco Rutelli**, l'ex president de la República i senador, **Giulio Andreotti**, el vicepresident del Senat, **Cesari Salvi**, o el president emèrit de la Cort Constitucional, **Antonio Baldassarre**.

la joventut com «un període particularment màgic per a l'amor i per assumir decisions generoses que manifestin els propis ideals de pau, felicitat, respecte per la llibertat de tots». Un jove *broker* de Washington, **John Freiro**, va explicar el que va significar per a ell entendre el valor de la santa Missa com a centre i arrel de la vida: «La Missa és el motor, la força de la qual tracto de prendre l'energia per treballar servint els altres amb la meua feina». De Finlàndia participava **Asa Savage**, jove mare de 3 fills, per qui «la família és una escola insubstituïble d'amor en el si de la societat». Just després **Angela Fortunato**, estudiant de Bioètica a Pittsburg (Estats Units), va narrar com la seva conversió al catolicisme la va conduir a difondre un nou feminisme, vertaderament respectuós amb la dona, sense instrumentalitzacions.

Els altres 16 *workshops* van tractar dels següents temes: Love and Marriage / Amor i matrimoni, Character Building / La cons-

trucció de la personalitat; Social Integration: Unity in Variety / Integració Social: Unitat en la diversitat; Priestly Holiness and Ministry / Santedat sacerdotal i ministeri; Communication: Freedom and Social Life / Comunicació: llibertat i convivència civil; Participation in Public Life / Participació i responsabilitat civil; Learning How to Teach / Aprendre a educar; University Research and Teaching / Recerca i ensenyament universitari; Balancing Family and Professional Life / Família i treball: un repte quotidià; The Keys to Development / Les claus del desenvolupament; Shapers of Public Opinion / Protagonistes de l'opinió pública; Learning How to Work / Aprendre a treballar bé; Building up Cultures of Life / Construir cultures de vida; The Experience of Suffering / L'experiència del dolor; The Training of Priests / Formació i sacerdoci; Business and the Common Good / Empresa i bé comú.

Quadre 1

Card. Camillo Ruini
Vicari del Sant Pare
per a la diòcesi de
Roma

El "materialisme cristià" conduïa el Beat Escrivà a "valorar altament les realitats de la terra, a referir-les al seu Creador i a tractar de convertir-les en instrument d'apostolat".

Pazukhin, filòsof rus ortodox: «reforçar el diàleg ecumènic»

Eugueny Pazukhin (Sant Petersburg, 1945) va protagonitzar una de les vint comunicacions de la primera tarda. Pensador de confessió ortodoxa atret per la figura i les obres d'Escrivà, és autor de la seva primera biografia en rus, recentment publicada a Moscou. **Pazukhin** ha promogut la cultura cristiana a la clandestinitat durant més de vint anys i ara és el promotor de la Societat filosòficoreligiosa Vladimir Soloviev.

Per a aquest autor, el missatge de Josepmaria Escrivà constitueix un important vincle d'unió entre l'Església ortodoxa i l'Església catòlica, i un estímul per reforçar els esforços ecumènics de ambdues esglésies: el seu missatge –va dir– «constitueix un senyal per a la unitat de l'Església de Crist». Per a **Pazukhin**, la «cristificació» de les activitats professionals de la qual parla Josepmaria Escrivà «podria ser la base sòlida necessària per construir la Rússia de demà, que ara està passant un període crític de la seva història i es troba profundament desorientada». El filòsof rus va subratllar també «l'optimisme del Beat Escrivà» que és, va dir, «el millor regal que Déu pogués fer als russos».

Van ressaltar també les intervencions de **Harold James**, professor a la Princeton University (Estats Units), i de la periodista Pilar Urbano, biògrafa de monsenyor Escrivà. **James** va desenvolupar el context social i econòmic de la primera meitat del segle XX, període dominat per un concepte «erroni» del treball, llunyà de la transcendència. **Urbano** va dedicar la seva conferència a il·lustrar els «contrastos» que, de forma «contraposada» i «complementària», es verifiquen en la personalitat del Beat. Així, va dir, Escrivà era «generós i pobre, fort i malalt, contemplatiu i actiu, alegre i sofridor, fill i pare, magnànim i atent als detalls».

Un centenari marcat per la solidaritat

El mateix dia de la data del centenari, el 9 de gener, es van presentar a Roma diverses iniciatives socials i de servei inaugurades en vuit països per recordar el Beat Josepmaria Escrivà. Com va explicar **Marla Manzi**, portaveu de les activitats del centenari, «aquestes noves iniciatives són el millor record, tangible i perdurable, de l'aniversari que celebrem».

El congolès **Lleó Tshilolo** va explicar les activitats de la nova antena medicosocial "Moluka" (en la RD del Congo), depen-

dent de l'Hospital Monkole, a través de la qual metges i infermeres ofereixen cures sanitàries a persones que es troben al marge dels circuits educatius i sanitaris. A més a més, va afegir **Tshilolo**, l'"antena" impartirà programes d'higiene corporal i nutrició, salubritat de la casa i del medi, salut familiar, puericultura, alfabetització, economia, tècniques domèstiques i creació d'activitats productives. Amb la nova "antena" es podrà atendre una població de 30.000 persones.

Cardenal Ruini: «El món d'avui té fam de santedat, justícia i pau»

El dia 9 de gener, data del centenari, molts congressistes van assistir a la Concelebració Eucarística que va tenir lloc a la basílica de Sant Eugeni, presidida pel Cardenal Vicari de Roma, **Camillo Ruini**, i concelebrada pels cardenals **Paul Poupard**, **Giovanni Battista Re**, **Alfonso López Trujillo**, **José Saraiva Martins** i pel prelat de l'Opus Dei, així com altres bisbes i sacerdots.

Durant l'homilia el Card. Ruini va posar de relleu la «intuïció sobrenatural de Josepmaria Escrivà segons la qual cadascú de nosaltres és cridat a descobrir quelcom de sant i de diví en les circumstàncies més normals de la vida», que es converteixen aleshores en «lloc d'encontre amb Déu». El Cardenal Ruini va definir monsenyor Escrivà com un home que «va estimar l'Església *opere et veritate*, amb fets en la veritat» i que «no concebia la seva vida, la seva fundació i el seu missatge sinó com un servei a l'Església universal i a totes les Esglésies particulars». El mateix dia 9 es van presentar a Roma 8 iniciatives socials inaugurades en diversos països amb motiu del centenari (vegeu quadre 2).

A les sessions plenàries de la segona jornada van intervenir, entre d'altres, la diputada i professora de Política Internacional de la Universitat d'Oslo (Noruega) **Janne H. Matlary**, i l'arquebisbe de Sidney, Mons. **George Pell**.

Matlary, ex vicepresidenta del govern noruec, va explicar que el descobriment dels escrits de Mons. Escrivà va suposar «una revolució copernicana» en la seva vida. Durant la seva conferència, titulada «El treball, camí de santedat», **Matlary** va recordar que «la primera clau per trobar a Crist en la pròpia feina ha de consistir necessàriament a fer-la bé en termes

Janne H. Matlary
Diputada, professora de Política Internacional de la Universitat d'Oslo

Per Pazukhin, el missatge de Josepmaria Escrivà constitueix un important vincle d'unió entre l'Església ortodoxa i l'Església catòlica, i un estímul per reforçar els esforços ecumènics de ambdues esglésies.

El nigerià **Charles Osezua** va presentar l'"Institute of Industrial Technology", dirigit a joves i adults en atur de la capital de Llacs, on l'índex de desocupació juvenil arriba en algunes zones al 60%. Obert a persones de totes les religions, races i tribus, l'IIT pretén ser «un agent d'alleugeriment de la pobresa» que proporcioni formació laboral i tècnica a aquestes persones per facilitar el seu accés al món laboral. El centre, inaugurat oficialment el passat mes d'octubre «com un regal d'aniversari al Beat Josepmaria», comptarà el primer curs amb 75 alumnes, que augmentaran d'any en any. Les princi-

pals línies de formació són l'electromecànica i l'automoció.

Altres sis iniciatives que neixen en ocasió del Centenari són l'Escola Agropecuària "Guatanfur" (Colòmbia), l'ONG "Iniciatives de Solidaritat i Promoció" de Barcelona dirigida a la inserció social dels immigrants, l'ambulatori mèdic de la "Ciutat dels Nens" (a Monterrey, Mèxic), el Centre de promoció de la dona del camp "Dworek" (Polònia), el Centre educatiu "Els Pins" (a Montevideo, Uruguai) i un altre ambulatori mèdic a Caracas (Veneçuela).

Quadre 2

purament humans. Quan un aconsegueix transformar la pròpia feina en servei, aleshores ha fet el pas més important». A aquest element s'ha d'afegir l'amor, que és «el primer mòbil» del treball. «Pelar les patates pot ser estèril i avorrit» –va dir la **Matlary**– «o, com a màxim, una cosa útil per als que les menjaran. O pot esdevenir una feina plena d'amor i de lloança a Déu, si se li ofereix, i Ell la transformarà i la usará d'acord amb els Seus plans. Aleshores pregària i treball s'uneixen en l'amor de Déu, en una autèntica unitat de vida».

Gran Rabí Àngel Kreiman: «treballar junts en favor de les causes de la humanitat»

Una de les comunicacions més seguides pel públic durant la segona jornada va ser la del Gran Rabí **Àngel Kreiman**, vicepresident internacional del Consell Mundial de les Sinagogues, que va parlar sobre el concepte del treball en la tradició Talmúdica i en la predicació del Beat Escrivà. Kreiman va explicar que un punt central de la religió jueva és «que la feina no és un càstig, sinó un deure de l'home, una benedicció de Déu, que li permet gaudir del sàbat i ser imatge i semblança divina». Per al Rabí, la mateixa centralitat del treball es troba en els ensenyaments del Beat Escrivà, «que va veure des dels començaments el treball com la vocació inicial de l'home».

En opinió de **Kreiman**, «una de les principals batalles de pau que s'han de vèncer és trobar Déu en les ocupacions normals i servir els altres amb la feina». El Rabí va comentar que «la paraula 'treball', en hebreu, s'aplica també al culte religiós, de tal manera, que entenem l'adoració com a feina santa i la feina mateixa com a santa adoració». Quelcom similar al que succeeix en els ensenyaments d'Escrivà, «que no es cansava de repetir la necessitat de convertir qualsevol feina en oració».

Rabí Cap de Xile des del 1970 fins al 1990, **Àngel Kreiman** és membre del Comitè Executiu del *International Council of Christians and Jews*, i des del 1994 presideix una fundació educativa per a la promoció del diàleg interreligiós i per a l'estudi conjunt jueu-cristià. El passat mes d'agost, **Kreiman** va ser elegit a Alemanya membre de l'Executiu de la Confraternitat Judeocristiana Internacional, i és l'únic llatinoamericà en aquest organisme. El Gran Rabí, que és cooperador de l'Opus Dei, va voler manifestar el seu especial afecte per la institució fundada per Josepmaria Escrivà. Parlant amb *Temes d'Avui*, va explicar que «persones de l'Opus Dei m'han ajudat, des dels inicis dels meus estudis en el seminari, a anar endavant en la meva vocació, i així he vist fer-ho amb altres rabins, i n'estic profundament agraït».

En la seva opinió «són molts els conceptes del Beat Josepmaria que evoquen la tradició Talmúdica, que mostren la seva profunda coneixença jueva i el seu amor apassionat, com ell deia, per Jesús i Maria, dos hebreus». Però el que més apro-

El Gran Rabí
Àngel Kreiman,
vicepresident
internacional del
Consell Mundial de
les Sinagogues, va
parlar sobre el
concepte del treball
en la tradició
Talmúdica i en
la predicació del
Beat Escrivà.

Gran Rabí Àngel Kreiman,
Vice-president del
Consell Mundial de les
Sinagogues, amb
Mons. Michel Sabbah,
Patriarca Llatí de
Jerusalem

pa els seus ensenyaments al Judaisme religiós «és, sens dubte, la vocació de servir Déu mitjançant el treball creatiu i perfeccionar cada dia l'obra del Creador a través del perfeccionament de l'home en la seva feina».

Al final de la seva intervenció va cridar l'atenció sobre la necessitat que cristians i jueus «treballem junts en favor de les principals causes de la humanitat: ordre social, pobresa i desocupació, droga, fam i lluita al consumisme buit d'espiritualitat», i va desitjar que «treballant junts i orant cadascú segons la seva tradició arribem units a la taula del Pare».

«Cristians i musulmans, cridats a conèixer-nos millor»

El català **Albert Ribera**, director general de l'*Euro-Arab Management School*, únic projecte de cooperació conjunt de la Lliga Àrab i la Unió Europea, va dissertar sobre la cooperació amb el món àrab. A pocs mesos de l'atemptat de l'11 de setembre a les Twin Towers, a Ribera li costa parlar de «xoc de civilitzacions». El problema que estem vivint en els darrers mesos, afirma, «no és un conflicte de civilitzacions sinó un conflicte d'ignoràncies; el conflicte el creen els prejudicis, la manca de coneixement, els tòpics, els clixés, els reduccionismes». Per a Ribera, «cristians i musulmans són cridats a conèixer-se millor, a cooperar, a treballar junts, conscients del fet que compartim moltes coses, començant per la creença en Déu i el sentit del sagrat i de la transcendència». En aquesta tasca, diu Ribera, «els cristians àrabs poden exercir un paper fonamental».

Com a participant d'honor al *workshop* sobre «Claus del desenvolupament» es trobava monsenyor **Michel Sabbah**,

Com a participant d'honor al *workshop* sobre «Claus del desenvolupament» es trobava monsenyor Michel Sabbah, Patriarca Llatí de Jerusalem.

Patriarca Llatí de Jerusalem. Comentant el títol del congrés, "La grandesa de la vida quotidiana", el Patriarca va demanar «que Déu estigui més present als ulls dels líders polítics i especialment en els seus cors, perquè en tots aquests programes que generen violència i sang en el país, Déu no hi pot estar present». Déu ha creat als homes per amar-se i no per matar –va afegir–; «per això diem a tots els polítics: mireu a Déu, mireu a Déu aquí present per ser més justos i per treballar millor per al bé dels vostres pobles, que us han elegit per a servir-los i no per dominar».

Educar per a l'amor és educar per a la pau

«Un bon cristià ha de ser un bon ciutadà», deia el Cardenal **François-Xavier Nguyễn Văn Thuận**, president del Pontifici Consell per la Justícia i la Pau, durant la inauguració de la tercera jornada del congrés. Monsenyor **Van Thuận**, nat a Vietnam el 1928 i reclus 13 anys a la presó, víctima de les persecucions religioses, va concloure la seva intervenció amb una oració per la pau i la justícia a Orient.

Tot seguit, al *workshop* "Claus del desenvolupament" va participar la vídua del president libanès **René Moawad**, assassinat a Beirut el novembre del 1989. Cristiana maronita, **Nayla Moawad** és una de les tres dones que són membres del Parlament libanès. **Moawad** dirigeix també una fundació en defensa dels drets humans titulada amb el nom del seu marit.

Segons la diputada del Líban, el seu país està vivint una «tremenda crisi», amb repercussions amenaçadores per a la societat i la família. Entre els principals motius es troben els problemes econòmics i polítics, la crisi del món àrab i el terrorisme. «En una crisi social d'aquestes proporcions hi ha la temptació del fanatisme i, en aquest camp, el paper de la dona és essencial», va dir a *Temes d'Avui*. **Moawad** explica que la taxa d'analfabetisme entre les dones àrabs és especialment alta i que s'hauria d'afavorir urgentment «el seu accés a l'educació». Educant la dona «s'educa tota la família», i afegeix: «La figura mateixa de la dona, per la seva funció de mare i muller, és una figura que transmet la pau».

La representant libanesa va subratllar que la idea promoguda per Josepmaria Escrivà de «trobar Déu a les ocupacions ordinàries i donar així valor a tot el que fem» pot ajudar molt a «respectar el principi de la pau i de l'amor de Déu en totes les decisions. Quan les persones aprenguin a estimar-se –va dir– hi haurà una pau perdurable».

Cal que els laics prenguin consciència de la seva missió a l'Àfrica

El teòleg de Tanzània **Charles Nyamiti** va posar de relleu l'interès que té per a l'Àfrica redescobrir el «paper actiu del laï-

Moawad va subratllar que la idea promoguda per Josepmaria Escrivà de "trobar Déu a les ocupacions ordinàries i donar així valor a tot el que fem" pot ajudar molt a "respectar el principi de la pau i de l'amor de Déu en totes les decisions".

cat» a la societat civil i a l'Església. Per a **Nyamiti** «a l'Àfrica cal emfasitzar aquesta idea, perquè les tradicionals formes de govern dictatorial africanes i el colonialisme han augmentat la passivitat del laïcat també dins l'Església». En la seva opinió «les ensenyances del Beat Josepmaria constitueixen actualment un remei potent contra l'agressiva secularització occidental i les falses ideologies que tracten d'imposar-se a l'Àfrica». Aquestes ideologies, va afegir, «taquen el fort sentit religiós propi de l'ànima africana». Adreçant la seva acció apostòlica sobretot cap als laics, «els ensenyaments del Beat Josepmaria són un antídoto meravellós de totes aquestes falses ideologies que arriben a contagiar els normals cristians a través dels mitjans de comunicació i l'educació, aprofitant-se de la seva ignorància de la fe». Per a **Nyamiti**, que actualment és professor de Teologia catòlica a la University of East Africa de Nairobi (Kenya), «el cristià africà podria preparar-se millor per afrontar aquests reptes tot seguint la invitació del Beat Josepmaria d'infondre en els laics la profunda pietat dels nens juntament amb la doctrina dels teòlegs».

Joan Pau II: «Déu és present en l'entramat de les ocupacions de cada dia»

L'endemà de la cloenda oficial, el Sant Pare va rebre els congressistes a l'Aula Pau VI del Vaticà. En nom de tots els participants, monsenyor **Javier Echevarría** va agrair la presència del Pontífex i va dir que el congrés «ha estat un testimoni eloqüent de la riquesa i l'eficàcia universals que té l'Evangeli quan s'acull la lliçó transmesa vivencialment en cada una de les seves pàgines: el fet —que és palès en l'Encarnació de Crist— que totes les realitats humanes nobles enclouen una dimensió divina».

El Prelat va afegir que «durant les sessions del congrés s'ha fet manifest el sentit eclesial profund que ha informat la vida i els ensenyaments del Beat Josepmaria. Va ser un sacerdot veritablement enamorat de Jesucrist, un fill exemplar de l'Església. *Omnes cum Petro ad Iesum per Mariam!* (Tots amb Pere a Jesús per Maria!): aquesta era una de les seves jaculatòries preferides».

Al seu discurs, el Sant Pare va recordar que «el Beat Josepmaria Escrivà posava al centre de la seva predicació la realitat que tots els batejats són cridats a la plenitud de la caritat», i que «nostre Senyor vol entrar en comunió d'amor amb cadascun dels seus fills, en l'entramat de les ocupacions de cada dia, en el context diari en el qual es desplega l'existència».

«Les activitats de cada dia —va continuar el Papa— són un mitjà preciós per unir-nos a Jesucrist: així esdevenen l'àmbit i la matèria de la santificació, el terreny per exercir les virtuts, el diàleg d'amor que es concreta en les obres». Per a cada batejat que vulgui seguir Jesús amb fidelitat, «la fàbrica, el des-

Per a Nyamiti, que actualment és professor de Teologia catòlica a la University of East Africa de Nairobi (Kenya), «el cristià africà podria preparar-se millor per afrontar aquests reptes tot seguint la invitació del Beat Josepmaria d'infondre en els laics la profunda pietat dels nens juntament amb la doctrina dels teòlegs».

El Papa va convidar
els participants a
"mostrar amb
l'esforç de cada dia
que l'amor de
Jesucrist pot
informar tota
l'existència i permet
assolir l'ideal de la
unitat de vida", que
és fonamental "per
a l'evangelització
de la societat
contemporània".

patx, la biblioteca, el laboratori, el taller, les parets de casa, es poden transformar en llocs de trobada amb nostre Senyor, que va escollir trenta anys de vida oculta», ha explicat **Joan Pau II** fent referència als anys que Crist va passar a Natzaret. «També per a nosaltres, doncs, la vida quotidiana, aparentment grisa, amb una monotonia de gestos que sembla que sempre es repeteixen, pot adquirir el relleu d'una dimensió sobrenatural, i pot ser transfigurada».

Joan Pau II deia també que «els petits esdeveniments de cada dia tenen una grandesa insospitable, i vivint-los amb amor a Déu i als germans és possible superar d'arrel tota fractura entre fe i vida diària, una fractura que el Concili Vaticà II qualificava com un dels 'errors més greus del nostre temps' (cf. *Gaudium et spes*, 43)».

A més, «en santificar la feina pròpia tot respectant les normes morals objectives, el fidel laic contribueix de manera eficaç a edificar una societat més digna de l'home», i coopera així «a configurar el rostre d'una humanitat atenta a les exigències de la persona i del bé comú».

El Papa va convidar també els participants a «mostrar amb l'esforç de cada dia que l'amor de Jesucrist pot informar tota l'existència i permet assolir l'ideal de la unitat de vida», que és fonamental «per a l'evangelització de la societat contemporània». La pregària, el treball i l'apostolat, ha afegit, «es troben i es fonen si es viuen amb aquest esperit, com heu après del Beat Josepmaria. Ell sempre us animava a 'estimar el món

Activitats paral·leles

El Congrés "La grandesa de la vida quotidiana" va començar amb la projecció d'un documental del mateix títol realitzat per **Alberto Michelini** que presenta la influència del missatge del Beat Josepmaria en la vida diària de persones molt diverses.

El dia 8 de gener, el ministre italià de les Comunicacions, **Maurizio Gasparri**, va presentar el segell commemoratiu del Beat Josepmaria Escrivà. Se n'han emès cinc milions d'exemplars amb valor de 0,41 Euro.

El dia 10 de gener va tenir lloc un concert simfònic a l'Auditori de l'Acadèmia Nacional de Santa Cecília, interpretat pel cors de l'Acadèmia Filharmònica Romana, la Capella Giulia i l'orquestra "Gli amici dell'armonia". Tot els ingressos

van ser destinats a favor de l'activitat de desenvolupament i promoció humana del "Centre Hospitalier Monkole", hospital promogut fa 10 anys per persones de l'Opus Dei a la República Democràtica del Congo (Kinshasa). A més de diverses peces clàssiques i dels motius nadalencs de la segona part, a la tercera part el cor va interpretar algunes cançons lligades afectivament per motius diversos a la vida de Josepmaria Escrivà, entre les quals la guanyadora del festival de San Remo del 1956, "Aprite le finestre" del mestre Panzuti, la cançó mexicana "Chapala" i la composició d'autor desconegut inspirada al poema de Juan del Encina "Tan buen ganadico".

Quadre 3

apassionadament'. I afegia una precisió important: 'Sigueu homes i dones del món, però no sigueu homes o dones mundans' (Camí, 939).

Per assolir l'objectiu de trobar Jesucrist en les coses de cada dia –deia també el Papa– «nostre Senyor concedeix les gràcies que calen». Ara bé, si hom «no acull en la pròpia intimitat la gràcia de Déu, si no prega, si no s'apropa sovint als sagraments, si no camina cap a la santedat personal, perd el sentit del seu pelegrinatge terrenal».

Una conclusió provisional

El congrés no va voler tenir «finalitats commemoratives», va repetir Mons. **Echevarría** en la salutació adreçada al Sant Pare. L'objectiu «no era exaltar el record del Beat Josepmaria», sinó sobretot «aprofundir en el seu missatge», font de llum per a la societat: «descobrint Déu en les vicissituds ordinàries podrem reconstruir un món a l'alçada de la dignitat de l'home».

Marta Manzi, portaveu de les activitats del centenari del Beat Josepmaria Escrivà i membre del Comitè Organitzador d'aquest congrés, creu que les discussions «han servit per promoure una clara visió de la fe com a element de pau i d'amistat». Una convicció que Josepmaria Escrivà va defensar al llarg de tota la seva vida, quan insistia –explica Manzi– «que cal aprendre a viure junts, a treballar junts, sense fer diferències per raó de l'ètnia, ni al *background* cultural, ni al credo religiós, ni a la condició social, ni a les posicions polítiques; és aleshores que el treball de l'home i de la dona esdevenen un pont d'unió, una eina de servei».

L'objectiu "no era exaltar el record del Beat Josepmaria", sinó sobretot "aprofundir en el seu missatge", font de llum per a la societat: "descobrint Déu en les vicissituds ordinàries podrem reconstruir un món a l'alçada de la dignitat de l'home".

Els apunts que hem presentat aquí no poden ser suficients per fer-se una idea de conjunt d'un congrés que va comptar amb més de 370 ponents. Cal esperar a la propera publicació de les actes i dels llibres que sortiran com a fruit dels 18 *workshops*. Però, com va ressaltar la premsa italiana, una primera conclusió sí que és possible: el mosaic de reflexions, experiències i propostes ofertes per persones de procedències, religions i cultures tan diverses ha posat en evidència el paper que pot jugar la fe viscuda en la caritat com a força de pau i de comprensió entre els homes i els pobles.